

โครงการสนับสนุนการบูรณาการ และการขับเคลื่อนนโยบายในระดับอำเภอ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว

“โครงการผลิตและแปรรูปผลิตภัณฑ์ข้าวอินทรีย์ชีวภาพ
และเรียนรู้การปลูกพืชสมุนไพรในท้องถิ่น”

โครงการสนับสนุนการบูรณาการและการขับเคลื่อนนโยบายในระดับอำเภอ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว โครงการผลิตและแปรรูปผลิตภัณฑ์
ข้าวอินทรีย์ชีวภาพ และเรียนรู้การปลูกพืชสมุนไพรในท้องถิ่น อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว

หลักการและเหตุผล

รายงานผลสำรวจขององค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ ปี พ.ศ.๒๕๕๓ พบว่า ประเทศไทยมีเนื้อที่ทำการเกษตรอันดับที่ ๔๘ ของโลก แต่ใช้ยาฆ่าแมลงอันดับ ๕ ของโลก ใช้ฮอร์โมนอันดับ ๔ ของโลก ประเทศไทยนำเข้าสารเคมีสังเคราะห์ทางการเกษตรเป็นเงินปีละกว่า ๓๐,๐๐๐ ล้านบาท เกษตรกรต้องซื้อปัจจัยการผลิตเป็นสารเคมีสังเคราะห์เพื่อใช้ในการเพาะปลูก ซึ่งเป็นต้นทุนการผลิตทางการผลิตทางตรงที่เกษตรกรต้องแบกรับภาระ ส่งผลต่อการลงทุนต่อไร่สูงขึ้นตามสัดส่วนของต้นทุนที่สูงขึ้น และต้องใช้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ขณะที่ราคาผลผลิตไม่ได้ปรับตัวสูงขึ้นตามสัดส่วนของต้นทุนที่สูงขึ้น ส่งผลให้เกษตรกรขาดทุนเรื้อรัง และมีหนี้สินล้นพ้นตัว ทำให้เกษตรกรไม่สามารถมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีรายได้ที่มั่นคงได้ ดังนั้น ปัญหาเกี่ยวกับต้นทุนของปัจจัยการผลิต และผลผลิตที่ไม่มีคุณภาพ จึงเป็นปัญหาสำคัญที่เกษตรกรต้องเผชิญอยู่ และต้องได้รับการแก้ไขโดยเร็ว

การทำเกษตรอินทรีย์เป็นการทำการเกษตรที่มีลักษณะเป็นองค์รวม โดยให้ความสำคัญในเบื้องต้นกับการอนุรักษ์ และฟื้นฟูระบบนิเวศทางการเกษตรและทรัพยากรธรรมชาติ ขณะเดียวกันก็ไม่ละเลยในมิติทางด้านสังคมและเศรษฐกิจ เพราะความยั่งยืนทางด้านสิ่งแวดล้อมไม่อาจดำรงอยู่ได้ โดยแยกออกจากความยั่งยืนทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกร ดังนั้น การทำการเกษตรตามแนวทางเกษตรอินทรีย์ จึงเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาต้นทุนการผลิต และคุณภาพผลผลิตทางการเกษตร เนื่องจากการทำเกษตรอินทรีย์เน้นการทำเกษตรโดยพึ่งพิงธรรมชาติเป็นสำคัญ ทำให้ต้นทุนในการผลิตลดลง และคุณภาพของผลผลิตมีความปลอดภัยจากสารเคมี

ยุทธศาสตร์กรมการปกครอง ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ เสริมสร้างความอยู่ดีมีสุขให้แก่ประชาชน ได้กำหนดให้ส่งเสริมสนับสนุนโครงการส่งเสริมและพัฒนาศูนย์เรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริระดับอำเภอ ซึ่งสามารถกำหนดเป็นกลยุทธ์ขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงหรือการเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาท ซึ่งการทำเกษตรอินทรีย์นับได้ว่าเป็นการดำเนินตามรอยพระราชดำริที่ต้องการให้เกษตรกรทำการเกษตรที่ปลอดจากสารเคมี และสามารถพึ่งพิงและอยู่ร่วมกับธรรมชาติได้อย่างกลมกลืนกัน

อำเภอเขาฉกรรจ์โดยศูนย์เรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริระดับอำเภอ ได้ขยายผลการเรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่ประชาชนในพื้นที่ โดยศูนย์เรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริระดับอำเภอต้นแบบ ส่งเสริมให้ประชาชนยึดแนวทางตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการชีวิต อำเภอเขาฉกรรจ์ ร่วมกับประชาชนบ้านพระเพลิง หมู่ที่ ๑ ตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว ได้จัดทำโครงการการผลิตและแปรรูปผลิตภัณฑ์ข้าวอินทรีย์

ชีวภาพ และเรียนรู้การปลูกพืชสมุนไพรในท้องถิ่น โดยส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่อำเภอเขาฉกรรจ์ ร่วมกับกลุ่มนาอินทรีย์ตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ ซึ่งมีเป้าหมายที่จะทำให้บ้านพระเพลิงเป็นเมืองเกษตรอินทรีย์ ในปี พ.ศ.๒๕๖๐ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกษตรกร ผู้ผลิต และผู้บริโภคมีสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดี เป็นการรักษาสีเขียวและระบบนิเวศ รวมทั้งเป็นการลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกันและส่งออก ดังนั้น เพื่อเป็นการกระตุ้นและรณรงค์ส่งเสริมให้ชุมชนหันมาสนใจทำการเกษตรอินทรีย์ จึงได้จัดทำโครงการนาอินทรีย์ชีวภาพ ขึ้น

นอกจากนี้ การส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของสมุนไพรในท้องถิ่นก็มีความสำคัญ ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นในการดูแลสุขภาพของตนเอง ผ่านการแพทย์แผนไทย และตำรับยาสมุนไพร เพื่อเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับตนเองในเบื้องต้น ก่อนที่จะเจ็บไข้ได้ป่วย ดังนั้น เพื่อเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับประชาชนในพื้นที่ อำเภอเขาฉกรรจ์โดยศูนย์เรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริระดับอำเภอ จึงได้ขยายผลจัดตั้งโครงการเรียนรู้การปลูกพืชสมุนไพรในท้องถิ่น โดยจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้พืชสมุนไพรในท้องถิ่น ขึ้น

วัตถุประสงค์

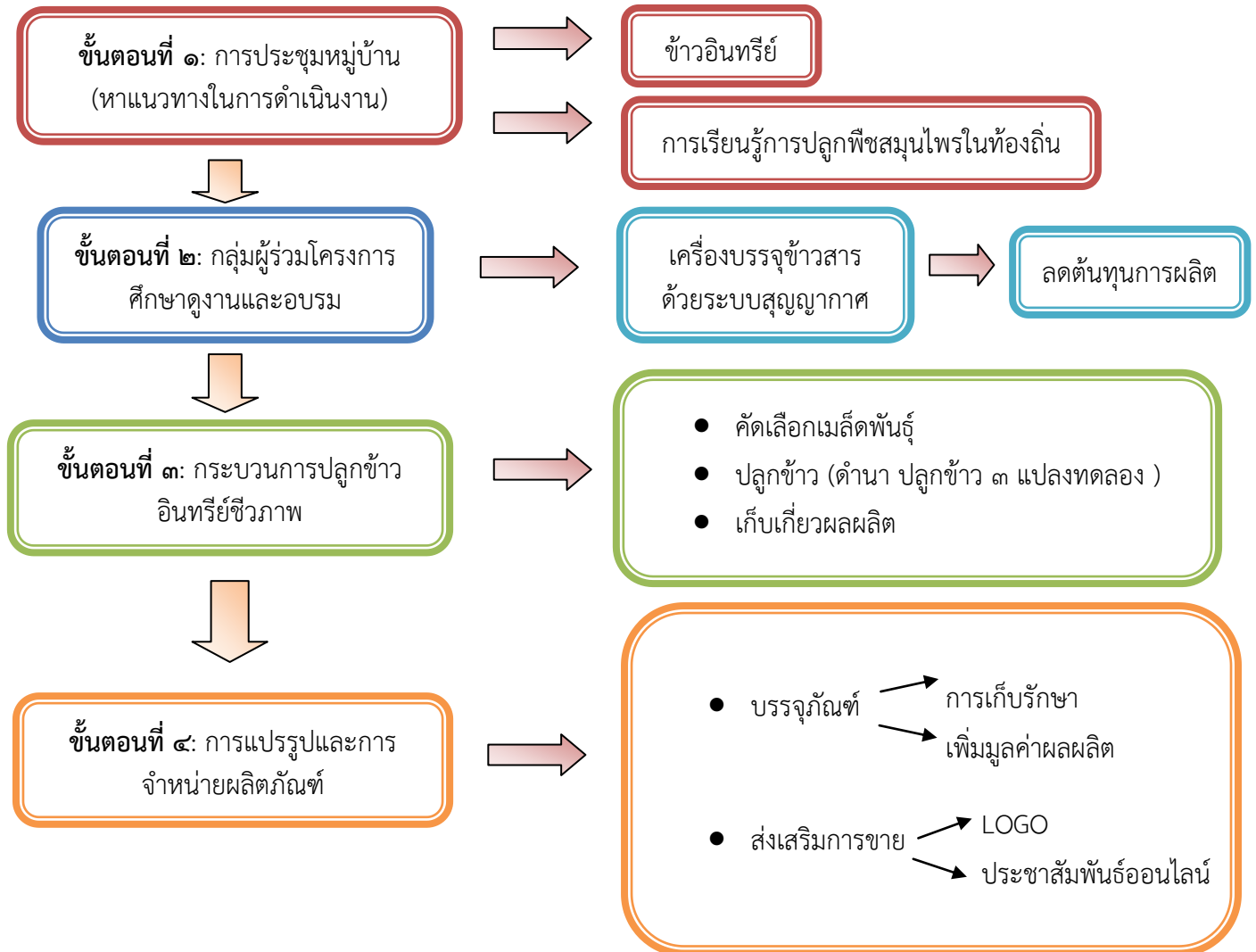
- (๑) เพื่อจัดกิจกรรมขยายผลโครงการตามรอยพ่อหลวงผู้ครองใจ ปวงประชา ๙ กิจกรรม
- (๒) เพื่อให้ศูนย์เรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริระดับอำเภอสามารถพัฒนาและขยายความรู้ไปสู่ประชาชนได้อย่างเป็นรูปธรรม เป็นศูนย์การศึกษาดูงานของคณะบุคคลผู้สนใจและประชาชนทั่วไป
- (๓) เพื่อส่งเสริมกิจกรรมตามรอยพ่อหลวงผู้ครองใจ ปวงประชา ๙ กิจกรรม
- (๔) การส่งเสริมให้ประชาชนยึดแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ระยะเวลาดำเนินการ

เดือนมีนาคม – กันยายน ๒๕๕๘

กระบวนการดำเนินงาน

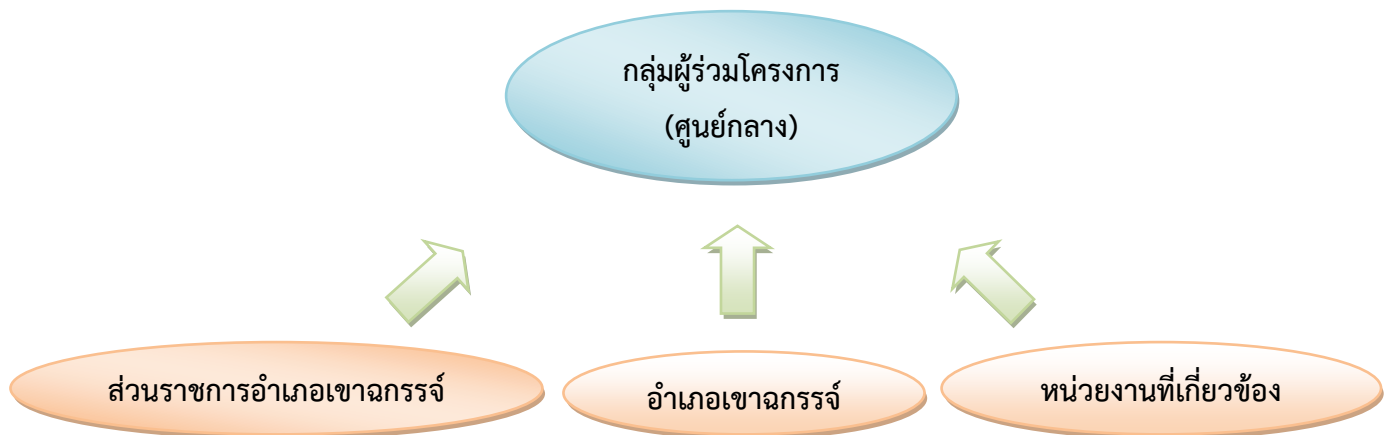
“โครงการสนับสนุนการบูรณาการและการขับเคลื่อนนโยบายในระดับอำเภอ” ในโครงการผลิตและแปรรูปผลิตภัณฑ์ ข้าวอินทรีย์ชีวภาพและการเรียนรู้การปลูกพืชสมุนไพรในท้องถิ่น อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว

เป้าหมายการดำเนินงาน

เพื่อขับเคลื่อนศูนย์ฯ กำหนดอบรมและศึกษาดูงาน จำนวน ๔๐ คน เพื่อดำเนินการดังนี้

- (๑) ต่อยอดและพัฒนา และแปรรูปผลิตภัณฑ์ข้าวอินทรีย์ชีวภาพ
- (๒) ต่อยอดและส่งเสริมการใช้และผลิตปุ๋ยอินทรีย์
- (๓) ส่งเสริมความรู้ และต่อยอดศูนย์เรียนรู้สมุนไพร
- (๔) ศึกษาดูงานโครงการพระราชดำริเพื่อพัฒนาองค์ความรู้

งบประมาณ

ขอรับการสนับสนุนงบประมาณตามโครงการสนับสนุนการบูรณาการการปฏิบัติงานของอำเภอตามนโยบายของรัฐบาล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๘ จำนวน ๑๕๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนห้าหมื่นบาทถ้วน)

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ที่ทำการปกครองอำเภอเขาฉกรรจ์ อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- (๑) ทำให้ข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงาน บุคลากรอำเภอเขาฉกรรจ์ และประชาชนโดยทั่วไปได้เรียนรู้การใช้ชีวิตประจำวันตามหลักการของความพอเพียง ตามโครงการตามรอยพ่อหลวงผู้ครองใจ ปวงประชา ๙ กิจกรรม
- (๒) ทำให้ประชาชนโดยทั่วไป กระศึกษาดูงาน สามารถศึกษาเรียนรู้โครงการต้นแบบ ตามแนวทางของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยดำเนินกิจกรรมตามรอยพ่อหลวงผู้ครองใจปวงประชา
- (๓) ทำให้เป็นต้นแบบการผลิตสินค้าปลอดภัย และส่งเสริมความรู้และการปลูกพืชสมุนไพร
- (๔) เป็นการส่งเสริมความรู้ และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ มีคุณค่า สร้างความสามัคคี

ผลการดำเนินงาน

การดำเนินงานในโครงการผลิตและแปรรูปผลิตภัณฑ์ข้าวอินทรีย์ชีวภาพ และเรียนรู้การปลูกพืชสมุนไพรในท้องถิ่น อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดสระแก้ว ประกอบไปด้วย ๗ กิจกรรม ดังนี้

(๑) การประชุมโครงการผลิตและแปรรูปผลิตภัณฑ์ข้าวอินทรีย์ชีวภาพและเรียนรู้การปลูกพืชสมุนไพรในท้องถิ่น อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดสระแก้ว

การฝึกอบรมโครงการผลิตและแปรรูปผลิตภัณฑ์ข้าวอินทรีย์ชีวภาพและเรียนรู้การปลูกพืชสมุนไพรในท้องถิ่น อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดสระแก้ว เพื่อเป็นการอบรม ประชุม และหารือกับผู้เข้าร่วมโครงการเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินโครงการ ดังนี้

๑.๑ การผลิตและแปรรูปข้าวอินทรีย์ชีวภาพ

การผลิตและแปรรูปข้าวอินทรีย์ชีวภาพ ผู้เข้าร่วมโครงการฯ เห็นสมควรว่าให้มีการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ และมีความต้องการโรงสีข้าวชุมชน เพื่อใช้ในการผลิตข้าวอินทรีย์ชีวภาพ นอกจากนี้ ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ยังเห็นว่าควรมีการจัดทำบรรจุภัณฑ์ข้าวอินทรีย์ชีวภาพที่มีคุณภาพ และแนวทางในการทำตลาด เพื่อจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ข้าวอินทรีย์ชีวภาพ

๑.๒ การเรียนรู้การปลูกพืชสมุนไพรในท้องถิ่น

การเรียนรู้การปลูกพืชสมุนไพรในท้องถิ่น ผู้เข้าร่วมโครงการฯ และประชาชนในหมู่ที่ ๑ บ้านพระเพลิง เห็นสมควรให้มีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้การปลูกพืชสมุนไพรในท้องถิ่น เพื่อเป็นการเผยแพร่องค์ความรู้ให้แก่ผู้ที่สนใจ โดยพัฒนาสวนสมุนไพรในพื้นที่บ้านพระเพลิง เป็นศูนย์การเรียนรู้พืชสมุนไพรในท้องถิ่น

(๒) การฝึกอบรมและผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ

การฝึกอบรมและผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ เป็นการนำองค์ความรู้การทำปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพของกลุ่มปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพบ้านพระเพลิง ซึ่งเป็นการพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ในชุมชนให้เกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้น ตามแนวความคิดการพึ่งพาอาศัยกันของชุมชน เพื่อสร้างความร่วมมือกันในชุมชน และนำมาซึ่งความเข้มแข็งของชุมชนต่อไป

(๓) การอบรมและศึกษาดูงาน ณ โรงสีข้าวพระราชทาน บ้านคลองทราย หมู่ ๘ ตำบลหนองตะเคียนบอน อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดสระแก้ว

การอบรมและศึกษาดูงาน ณ โรงสีข้าวพระราชทาน บ้านคลองทราย หมู่ ๘ ตำบลหนองตะเคียนบอน อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดสระแก้ว เพื่อเป็นการศึกษาเรียนรู้การผลิตข้าวอินทรีย์ชีวภาพ โดยได้นำองค์ความรู้ที่ได้มาพัฒนาต่อยอด ทำให้ทางผู้เข้าร่วมโครงการฯ เห็นถึงความสำคัญของการทำบรรจุภัณฑ์ให้ได้มาตรฐาน เนื่องจากการศึกษาดูงานในครั้งนี้ทางวิทยาลัยโพธิวิชชาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จังหวัดสระแก้ว ได้สาธิตการทำบรรจุภัณฑ์สุญญากาศ เพื่อเป็นการสร้างมาตรฐานให้กับผลิตภัณฑ์ รวมทั้งเป็นการรักษาคุณภาพและคุณค่าทางโภชนาการของข้าวอินทรีย์ชีวภาพ

(๔) การผลิตข้าวอินทรีย์ชีวภาพ

การผลิตข้าวอินทรีย์ชีวภาพ ผู้เข้าร่วมโครงการฯ เห็นควรให้มีการจัดแบ่งแปลงนาอินทรีย์ออกเป็น ๓ แปลง โดยในแต่ละแปลงจะมีการปลูกข้าวสายพันธุ์ที่แตกต่างกันไป ได้แก่ ข้าวไรซ์เบอร์รี่ ข้าวสามสายพันธุ์ และข้าวหอมมะลิ ๐๕ เพื่อเป็นการทดลองและแข่งขันกันภายในกลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการฯ ในการผลิตข้าวให้ได้ผลผลิตที่ดีที่สุด ซึ่งจะสามารถนำไปต่อยอดในการพัฒนาสายพันธุ์ข้าวอินทรีย์ที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่มากที่สุด

(๕) การจัดซื้อและส่งมอบเครื่องบรรจุข้าวสารด้วยระบบสุญญากาศ

หลังจากการศึกษาดูงาน ณ โรงสีข้าวพระราชทาน บ้านคลองทราย หมู่ ๘ ตำบลหนองตะเคียนบอน อำเภอพัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ที่ทำให้ผู้เข้าร่วมโครงการฯ เห็นถึงความสำคัญของการทำบรรจุภัณฑ์ให้มีมาตรฐาน ทำให้ทางผู้เข้าร่วมโครงการฯ มีความต้องการเครื่องบรรจุข้าวสารด้วยระบบสุญญากาศ อำเภอเขาฉกรรจ์โดยการสนับสนุนงบประมาณจากโครงการสนับสนุนการบูรณาการและการขับเคลื่อนนโยบายในระดับอำเภอ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว ได้สนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อเครื่องบรรจุข้าวสารด้วยระบบสุญญากาศ เพื่อให้บรรจุภัณฑ์ข้าวอินทรีย์ชีวภาพได้มาตรฐาน

(๖) การส่งเสริมการตลาดผลิตภัณฑ์ข้าวอินทรีย์ชีวภาพ

สืบเนื่องจากกลุ่มได้การพัฒนาบรรจุภัณฑ์จากการใช้เครื่องบรรจุข้าวสารด้วยระบบสุญญากาศ นั้น ทำให้ผลิตภัณฑ์ข้าวอินทรีย์ชีวภาพมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น ดังนั้น การส่งเสริมทางด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์ที่มีความทันสมัยให้มากยิ่งขึ้น เช่น Website หรือ Facebook เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ในวงกว้าง อีกทั้งยังให้ความสำคัญถึงการให้ข้อมูลในกระบวนการผลิตในรูปแบบของเกษตรอินทรีย์ อันเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้บริโภคมากยิ่งขึ้น

ข้าวอินทรีย์ (Organic Rice)

ข้าวไรซ์เบอร์รี่ (riceberry)

เพื่อสุขภาพที่ดีของชีวิตคุณ ด้วยการเลือกทานข้าวไรซ์เบอร์รี่

กลุ่มข้าวอินทรีย์บ้านพระเพลิง ต.พระเพลิง อ.เขาฉกรรจ์ จ.สระแก้ว 27000 โทร.087 - 0795147

คำแนะนำ : ควรแช่ข้าวประมาณ 10 นาที ก่อนหุง เพื่อทำให้นุ่มและอร่อยยิ่งขึ้น

คุณค่าทางโภชนาการ :

มีสารต้านอนุมูลอิสระสูง (antioxidant)
เบต้าแคโรทีน (β-carotene)
แกมมาโอไรซานอล (Gamma oryzanol)
วิตามินอี (Vitamin E)
วิตามินบี1 (Vitamin B1)
แทนนิน (tannin)
สังกะสี (Zinc)

รับรองคุณภาพข้าวอินทรีย์
ปลอดสารเคมีโดย
(นายสนิทด สุริยกุล ณ อยุรยา)
นายอำเภอเขาฉกรรจ์

ข้าวอินทรีย์ (Organic Rice)

ข้าวสามสายพันธุ์

เพื่อสุขภาพที่ดีของชีวิตคุณ ด้วยการเลือกทานข้าวสามสายพันธุ์

กลุ่มข้าวอินทรีย์บ้านพระเพลิง ต.พระเพลิง อ.เขาฉกรรจ์ จ.สระแก้ว 27000 โทร.087 - 0795147

คำแนะนำ : ควรแช่ข้าวประมาณ 10 นาที ก่อนหุง เพื่อทำให้นุ่มและอร่อยยิ่งขึ้น

คุณค่าทางโภชนาการ :

มีสารต้านอนุมูลอิสระสูง (antioxidant)
เบต้าแคโรทีน (β-carotene)
แกมมาโอไรซานอล (Gamma oryzanol)
วิตามินอี (Vitamin E)
วิตามินบี1 (Vitamin B1)
แทนนิน (tannin)
สังกะสี (Zinc)

รับรองคุณภาพข้าวอินทรีย์
ปลอดสารเคมีโดย
(นายสนิทด สุริยกุล ณ อยุรยา)
นายอำเภอเขาฉกรรจ์

(๗) การเรียนรู้การปลูกพืชสมุนไพรในท้องถิ่น

การเรียนรู้การปลูกพืชสมุนไพรในท้องถิ่นตำบลพระเพลิงนั้น เริ่มต้นมาจากปราชญ์ชุมชนที่มีความสนใจในการศึกษาเรื่องสมุนไพรในท้องถิ่น เพื่อใช้ประโยชน์จากสมุนไพรในการรักษาโรคเป็นการส่วนตัว

และได้นำไปเผยแพร่แก่เพื่อนบ้าน ทำให้มีการรวบรวมพืชสมุนไพรที่กว้างขวางขึ้น และเกิดเป็นสวนสมุนไพรในชุมชนที่มีผู้ให้ความสนใจเป็นจำนวนมากทั้งในชุมชนและนอกชุมชน ผู้เข้าร่วมโครงการฯ จึงเห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาสวนสมุนไพรให้เป็นศูนย์การเรียนรู้พืชสมุนไพรในท้องถิ่น ด้วยการจัดระบบหมวดหมู่พืชสมุนไพร และส่งเสริมการเรียนรู้ด้านสมุนไพรครบวงจร

บทสรุป

บ้านพระเพลิง หมู่ที่ ๑ ตำบลพระเพลิง ถือเป็นแบบอย่างของหมู่บ้านในการพัฒนาทรัพยากรในท้องถิ่นให้เกิดคุณค่า โดยการน้อมนำเอาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาปรับใช้ในการดำเนินชีวิต ทำให้บ้านพระเพลิงมีต้นทุนที่ดีสำหรับการพัฒนาต่อยอด ดังที่โครงการสนับสนุนการบูรณาการและการขับเคลื่อนนโยบายในระดับอำเภอ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว โครงการผลิตและแปรรูปผลิตภัณฑ์ข้าวอินทรีย์ชีวภาพ และเรียนรู้การปลูกพืชสมุนไพรในท้องถิ่น อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว ได้สนับสนุนงบประมาณเพื่อต่อยอดต่อความต้องการในการพัฒนา ๒ ประการ ได้แก่ การผลิตและแปรรูปผลิตภัณฑ์ข้าวอินทรีย์ชีวภาพ และการเรียนรู้การปลูกพืชสมุนไพรในท้องถิ่น อันถือเป็นการช่วยสนับสนุนสิ่งที่ชุมชนขาดแคลนให้มีและใช้ทรัพยากรที่ได้รับการสนับสนุน เพื่อพัฒนาต่อยอดให้ดียิ่งขึ้นไป

โครงการฯ นี้ ถือเป็นการสร้างประโยชน์อย่างยั่งยืนให้แก่ชุมชน กล่าวคือ เป็นการช่วยต่อยอดและเสริมสร้างการเรียนรู้ให้กับชุมชน และยังทำให้กลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการฯ สามารถดำเนินกิจกรรมของกลุ่มตนเองต่อไปได้อย่างยั่งยืน มิใช่เพียงในห้วงเวลาของการดำเนินโครงการเท่านั้น ทั้งนี้ การพัฒนาต่างๆ ต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของชุมชน และเป็นการต่อยอดจากสิ่งที่ชุมชนมีอยู่เดิมให้เกิดการพัฒนา ยิ่งขึ้นไปอย่างยั่งยืนและมั่นคง